

Весняні дощі розм'якшили землю, тож Дунк без зусиль копав могилу. Місце він обрав на західному схилі невисокого пагорба, бо старий полюбляв спостерігати сонячний захід. «Ще один день добіг кінця,— зітхав він,— і хтозна, що принесе нам день прийдешній, ете ж, Дунку?»

Що ж, один з прийдешніх днів приніс зливу, яка промочила до кісток, наступний — вогкі поривчасті вітри, а третій — застуду. На четвертий день старий заслаб так, що і верхи їхати не міг. А нині відійшов у засвіти. Ще кілька днів тому він співав на коні — стару пісню про те, як в Мартингород іде до любої він, тільки замість Мартингорода підставляє Ашфорд. «У Ашфорда поїхав до любої ти, гей-го, гей-го», — зажурено думав Дунк, копаючи землю.

Викопавши яму на потрібну глибину, він узяв тіло старого на руки й відніс у могилу. Старий був невисокий і худорлявий; без кольчуги, шолома й пояса з мечем він, здавалося, важив не більш як мішок листя. Дунк, як на свої шістнадцять а чи сімнадцять років (ніхто достоту й не знає), був височений, вайлуватий і волохатий, на зріст близько сімох футів, і тільки останнім часом почав нарощувати м'язи. Старий частенько нахвалював його силу. Він завжди щедро роздавав похвалу. Більше-бо роздавати йому не було чого.

Дунк уклав його на дно могили і якусь хвилю постояв над ним. У повітрі знову пахло дощем, і парубок розумів, що слід швиденько засипати могилу, поки не вперіщило, але важко було змусити себе закидати землею старе виснажене обличчя. «Був би тут септон, щоб молитву прочитати, але в нього є тільки я».

Старий навчив Дунка вправлятися з мечем, щитом і списом, а от красномовності не навчив.

— Я б лишив вам меча, та в землі він заіржавіє,— нарешті заговорив Дунк вибачливим тоном.— Гадаю, боги вам нового дарують. Шкода, що ви померали, сер.

На мить він замовк, не певен, що тут можна додати. Молитов він не знав, а як і знав, то не до кінця, та й старий ніколи ревно не молився.

— Ви були справжнім лицарем і ніколи не били мене незаслуженого,— нарешті спромігся він,— хіба тільки раз, у Дівоставі. Це не я у заїзді з'їв удовиного пирога, а служник, я ж вам казав. Але нині це байдуже. Боги бережіть вас, сер.

Він сипнув землі в яму, а тоді заходився методично її закопувати, уникаючи дивитися на тіло на дні. «Він довго пожив,— думав Дунк.— Навіть не п'ятдесят, а всі шістдесят років, а скільки людей може таким похвалитися? Бодай до весни дожив».

Поки він годував коней, сонце хилилося на захід. Коней було троє: його власний лучкуватий драбиняк, кобила старого і ще Грім — його ж румак, на якому старий виїздив тільки на турнір або в бій. Великий гнідий огір уже не міг похвалитися колишньою стрімкістю а чи силою, але й досі мав ясне око й лютий норов, і був він найцінніший з усього, що мав Дунк. «Якби продати Грому й Каштана, а ще сідла й вуздечки, то срібла б вистачило на...» — Дунк насумрився. Він — лицар-бурлака, іншого життя й не знав, окрім як їздити від фортеці до фортеці, наймаючись на службу то до одного лорда, то до іншого, щоб воювати в їхніх битвах і гоститися в їхніх палатах, поки не закінчиться війна, а відтак їхати далі. Час до часу траплялися й турніри, от тільки рідше, а ще Дунк знав, що голодної зими дехто з лицарів-бурлак перебивався рабунком, але старий так ніколи не чинив.

«Можна пошукати іншого лицаря-бурлаку, якому потрібен зброєносець, ходити за кіньми й чистити йому кольчугу,— думав Дунк,— або ж поїхати до міста, до Ланіспорту чи Королівського Причалу, та вступити до міської варти. Або ж...»

Майно старого він склав попід дубом. У капшуці лежало три срібні олені, дев'ятнадцять мідяків і щербатий гранат: як і в більшості лицарів-бурлак, усі його земні здобутки — це коні та зброя. Тепер у Дунка є кольчуга, яку він відчищав од іржі вже тисячу разів. Залізний шолом з широким наносником і вм'ятою на лівій скроні. Порепаний шкіряний пояс і довгий меч у піхвах з дерева і шкіри. Кинджал, бритва, точильний камінь. Поножі й латний комір, восьмифутова бойова сулиця з обточеного ясеня, з лихим залізним гостряком, а ще дубовий щит з побитою металевою облямівкою, прикрашений гербом сер Арлана Мінодеревського: крилатим кубком, срібним на брунатному полі.

Дунк поглянув на щит, підхопив пояс, знову поглянув на щит. Пояс пасував на худі стегна старого. Дункові не підійде, так само як і кольчуга. Отож Дунк приторочив піхви на конопляну мотузку, підперезався, витягнув меча.

Клинок був прямий і важкий, з дерев'яним руків'ям у шкіряній обмотці, головка на руків'ї — гладенький чорний лупак. Хай який простий, а меч приємно лягав у руку, й Дунк добре зінав, який він гострий, адже щоночі перед сном гострив його точильним каменем і наоліеною ганчіркою. «Мені він у руку лягає не згірше, ніж лягав йому,— подумав Дунк,— а на Ашфордській луці нині турнір».

Ступа у Легконіжки була рівніша, ніж у старого Каштана, та заки попереду показався заїзд — високий мазаний зруб на березі струмка, у стомленого Дунка вже все боліло. Тепле жовте світло лилося з вікон так гостинно, що він просто не міг пропіхати повз. «У мене три срібняки,— мовив він сам до себе,— вистане на добру страву й на скільки завгодно елю». Щойно він стрибнув на землю, зі струмка, весь мокрий, вискочив голий хлопчина й заходився обтиратися брунатним домотканим плащем.

— Ти конюший? — запитав у нього Дунк.

Малому, блідолицьому і худореброму, на вигляд було років не більш як вісім-дев'ять; босі ноги до самих кісточок перемашені

були присохлою землею. Та що найбільше звертало на себе увагу, то це його волосся. Точніше, його відсутність.

— Кобилу слід почистити. Вівса — всім трьом коням. Можеш потурбуватися про них?

Малий нахабно глянув на нього.

— Міг би. Якби схотів.

— А ну припини,— нахмурився Дунк.— Я — лицар, щоб ти знов.

— Не схожий ти на лицаря.

— А що — всі лицарі схожі?

— Ні, але й на тебе вони точно не схожі. У тебе очкур мотузяний.

— Якщо на ньому піхви тримаються — і такий зійде. А тепер берися до коней. Якщо постараєшся, заробиш мідяк, а як ні — отримаєш стусана у вухо.

Він не чекав на реакцію конюшого — розвернувся та штовхнув плечем двері в заїзд.

У таку годину він очікував побачити чимало людей, але вітальня була майже порожня. За одним столом відключився юний лордійчук у вишуканій адамашковій манті — стиха похропував у калюжу вина. Більше ж нікого не було. Дунк невпевнено разирнувся, й тут з кухні з'явилася невисока огryдна жінка з блідим обличчям і мовила:

— Сідайте, де схочете. Вам елю чи поїсти?

— І того, і того,— Дунк присів під вікно, подалі від сплячого.

— Є добре ягня, засмажене з прянощами, а є качки, яких мій синок настріляв. Що будете?

Дунк уже з півроку не їв по заїздах.

— І те, і те.

— Що ж,— розреготалася жінка,— у вас точно влізе.

Зачерпнувши кухоль елю, вона принесла його на стіл.

— Ночуватимете?

— Ні,— озвався Дунк: він мріяв про м'який солом'янік і дах над головою, але гроші слід заощаджувати. Поспіть і на землі.— Поїсти, елю випити — й у дорогу до Ашфорда. Це ще далеко?